

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANLARININ WEB SİTELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şemseddin Gündüz

Şemsettin Şahin

Fatma Önal

Anahtar	Özet
Kelimeler	Bu araştırmanın amacı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümlerinde yer alan öğretim elemanlarının web sitelerinin değerlendirilmesidir. Araştırma sonunda BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde, öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine ve akademik bilgilerine orta düzeyde yer verildiği, ders bilgilerine ise az yer verildiği görülmüştür. Çalışmada öğretim elemanlarının web sitelerinin öğretim elemanlarının akademik unvanlarına göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, ÖSS-2008’de yüksek taban puanlı bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinin, düşük taban puanlı bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinden daha kapsamlı olduğu bulunmuştur.
Web sitesi	
Öğretim elemanı	
Böte	

Keywords	Abstract
Web-sites	The aim of this research is to evaluate the web-sites of lecturers who take part in Computer Education & Instructional Technology departments. It was concluded that there is some information about their personal and academically features, but there is not enough information about subjects they give, and there is no difference among the web-sites according to their academic careers in lectures’ web-sites. Moreover it was concluded that the web-sites of lecturers’ who work in the departments in which the students with higher 2008 University Enhance Exam were placed have the web-sites with much more comprehensive knowledge than the web-sites of lecturers’ who work in the departments in which the students with relatively lower points in 2008 University Enhance Exam.
Lecturer	
Ceit	

1. GİRİŞ

Sürekli büyüyen ve gelişen internet, ekonomiden sağlığa, tarımdan savunmaya, eğlence sektöründen eğitime kadar her alanda kendine geniş yer bulmuştur. İnternetin yaygınlaşmasında en önemli bileşenlerden birisinin de web uygulamalarının olduğu düşünülmektedir. Günümüzde bilgiyi sunma biçimlerinden biri olan web siteleri, web sayfalarının bir bütünlük içinde sunulması olarak düşünülebilir. Evde, işte ya da okulda kullandığımız internetsiz bilgisayarlar sınırlı sayıda kişilerin erişebilecekleri bilgi kaynakları iken, sanal dünyada yer alan web siteleri dünya üzerinde aynı anda çok sayıda bireye hizmet sunabilmektedirler.

Teknolojik gelişime paralel olarak web sitelerinin sadece metinsel verileri değil aynı zamanda çoklu ortam içeriklerini de sunabilmesi sanayi, eğitim başta olmak üzere birçok alanda kullanılabilirliğini arttırmıştır (Liu & Arnett, 2000). Ergün ve Ergün (2008) eğitim sektöründe internet kullanımının okulların web sitelerinden başlayacağını ve okullar ile diğer eğitim kurumları arasındaki bilgi alışverişinin internet ile gerçekleşebileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, okul yöneticileri ve velilerin, okul web sitelerinin öğrenci başarısını arttırmadaki rolünün bilincinde olduklarını açıklamışlardır.

Eğitim ve araştırma merkezleri olan üniversiteler çok geniş kitlelere hitap etmektedirler. Üniversitelerin buldukları konum ve yükledikleri misyon gereği kendi web sitelerini kurmaları kaçınılmaz olmuştur. Üniversitelerin web siteleri, öğretim elemanlarının, öğrencilerin ve dünyanın farklı bölgelerindeki insanların bilgi alışverişinde bulunabildikleri alanlar olmuştur (Acartürk, 2004).

Web sitelerinin yaygın kullanımı üniversite veya fakültelerin web sitelerinin farklı yönlerden araştırılmalarına sebep olmuştur. Özçelik, Kurşun ve Çağıltay (2006) üniversite web sitelerini inceledikleri çalışmalarında, web sitesindeki bilgilerin sunulma şeklinin ve verilen görevlerin katılımcıların davranışlarını etkilediğini saptamışlardır. Callahan (2005) yapmış olduğu çalışmada üniversite web sitelerinin tasarımlarını, sahip oldukları kültüre göre farklılık ve benzerliklerini ortaya koymaya çalışmıştır. Üniversite web sitelerinin tasarımının içinde buldukları kültüre göre renk ve şekil bakımından farklılık gösterdiklerini tespit etmiştir. Irgat (2002) bir üniversite web sitesinde olması gerekenleri belirlemek için yaptığı çalışmada 28 öğretim elemanı ile görüşme yapmış ve bir üniversite web sitesinde neler olması gerektiğini belirlemiştir. Baki ve Kutluca (2008) çalışmalarında Türkiye'deki eğitim fakültelerinin web sitelerinin durumunu incelemişlerdir. 37 maddeden oluşturulan bir değerlendirme formu hazırlamışlar ve eğitim fakültelerinin web sitelerini incelenmişlerdir. Bu inceleme sonucunda eğitim fakültelerinin web sitelerinin içerik boyutunda genel olarak fakültenin tanıtımına, yönetim kurulu ve akademik personele ait bilgilere (%88'i) yer verildiğini saptamışlardır. Bu veriler ışığında da birçok değerlendirme yapılmasına rağmen, web sitelerinde akademik personele ait bilgilerin ne derece yeterli olduğu ve öğretim elemanları ile öğrencilerin gereksinimlerine ne ölçüde cevap verdiği ortaya konmamıştır.

Genelde eğitim kurumlarının özelde bu kurumlarda çalışan öğretim elemanlarının web sitelerinin eğitim-öğretim etkinliklerinde önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Bazı eğitim fakültelerinin web sitelerinde o kurumda görev yapan akademisyenlerin sadece adı ve e-posta adresi bilgileri verilmiştir. Bazı eğitim fakültelerinde ise akademisyenler için kişisel web siteleri hazırlama olanakları sunulmuştur. Öğretim elemanının web sitesi, kendisini web ortamında tanıtacağı, yaptığı çalışmaları yayınlayabileceği ve verdikleri dersler ile ilgili öğrencilere bilgiler sunabilecekleri bir ortam olarak tanımlanabilir (İnan, 2000).

Bu çalışmanın amacı ise, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunması gereken nitelikleri ortaya koymak ve var olan bu web sitelerinin istenilen özelliklerine ölçüde karşıladıklarını belirlemektir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada tarama modeli benimsenmiştir. Tarama modelinde var olan durumu ortaya koymak ve betimlemek amaçlanır. Araştırmada ölçme aracını geliştirmek için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Geliştirilen bu ölçme aracı ile web siteleri analiz edilmiştir. Bu bölümde araştırmanın çalışma grubu, veri toplam araçları ve verilerin analiz edilmesi açıklanmaktadır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu üniversitelerin BÖTE bölümlerinde görev yapan öğretim üyeleri ve doktor unvanını kazanan öğretim görevlilerinin (Öğr.Gör.Dr., Yard.Doç.Dr., Doç.Dr. ve Prof.Dr.) web siteleri oluşturmuştur. BÖTE bölümleri, "Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması Programı" çerçevesinde 1998 yılında öğrenci alımına başlayan ve ülkemizin bilgisayar öğretmeni gereksinimini karşılayan bölümlerdir. Çalışma 2008 yılı Aralık ayında gerçekleştirilmiştir. BÖTE bölümlerine Yükseköğretim Kurulu (YÖK)'nun web sitesinden (<http://www.yok.gov.tr>) "Üniversitelerin Web Siteleri" linkine tıklanarak ulaşılmıştır. Buradan tüm üniversitelerin web sitelerinden BÖTE bölümlerine erişilmiştir. Bahçeşehir ve Doğu Akdeniz üniversitelerinin BÖTE bölümlerinin web sitesinin olmadığı, Siirt Üniversitesi'nin BÖTE bölümünün web sitesinin açılmadığı, Yakındoğu ve Orta Doğu Teknik üniversitelerinde BÖTE bölümü öğretim elemanlarına ait bilgilerin olmadığı görülmüştür. Ayrıca Girne Amerikan Üniversitesi BÖTE bölümünde sadece iki tane ziyaretçi öğretim üyesinin adları bilgilerine ulaşılmış ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde ise BÖTE bölümünün web sitesine ulaşılamayıp sadece bölüm başkanına ait bilgilere erişilmiştir. Diğer BÖTE bölümlerinin web sitelerinde yer alan bilgilere dayanarak öğretim elemanlarının bilgilerine ulaşılmaya çalışılmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın bağımsız değişkenlerine ilişkin bilgilere erişebilmek için, BÖTE bölümü öğretim elemanlarının akademik unvanları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)'nin web sitesinde (<http://www.osym.gov.tr>) yer alan "2008-ÖSYS Yüksek Öğretim Programlarının Merkezi Yerleştirmedeki En Küçük ve En Büyük Puanları"na bakılmıştır.

Araştırma için "BÖTE Bölümü Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinin İncelenmesi" adlı ölçme aracı geliştirilmiştir. Bu ölçme aracını geliştirmek

için ilgili bölümün öğrencileri ile görüşme yapılması planlanmıştır. Bu doğrultuda BÖTE bölümünde 2. 3. ve 4. Sınıflardan oluşan 16 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde bölüm öğretim elemanların web sitelerinde neler olmasını istedikleri sorulmuştur. Yapılan görüşmelerin ardından, görüşülen kişilerin sesli kayıtları, araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formlarına hiçbir değişiklik yapılmadan aynen aktarılmıştır. Araştırmacılar tüm verileri birlikte inceleyerek temaları oluşturmuşlardır. Oluşturulan temalar göz önünde bulundurularak hazırlanan ölçme aracı, bölüm öğretim elemanlarından oluşan uzman kişilere gösterilmiş ve 25 maddeden oluşan ölçme aracı geliştirilmiştir. Bu ölçme aracında yer alan maddelerden 12'si öğretim elemanının kişisel bilgileri ile ilgili, 7 madde öğretim elemanının akademik bilgileri ile ilgili, geri kalan 6 madde ise öğretim elemanının yürütmüş oldukları ders bilgileri ile ilgilidir. Hazırlanan ölçme aracı, araştırmacılar tarafından BÖTE bölümlerinin web sitelerinde yer alan öğretim elemanlarına ait bilgilere bakılarak kodlanmıştır. 25 maddelik bu ölçekte, istenilen özelliğin olduğunu gösteren "Evet" seçeneğine 1, istenilen özelliğin olmadığını gösteren "Hayır" seçeneğine ise 0 puan verilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan (25x0) 0, en yüksek puan ise (25x1) 25'tir. Puanın yüksek olması, öğretim elemanının web sitesinin ya da ilgili araştırma grubunun web sitelerinin istenilen özellikleri taşıdığını göstermektedir.

2.3. Verilerin Analizi

BÖTE bölümü öğretim elemanlarına ait web siteleri bilgileri kodlanarak SPSS 15.0 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin çözümünde istatistiksel teknikler olarak; frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, t testi ve varyans analizi kullanılmıştır. Öğretim elemanının akademik unvanı ve görev yaptığı bölümün 2008-ÖSYS taban puan sırası ile BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin özellikleri arasındaki fark olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda elde edilen bulgulardaki farklılığın kaynağını bulmak için ise Scheffe testi uygulanmıştır. Araştırmada yapılan tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin özellikleri ile bağımsız değişkenlere ilişkin bulgulara ve bu bulguların yorumuna yer verilmiştir.

3.1. Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinde Bulunan Özelliklere Ait Bulgular

Araştırmada, BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ölçekte bulunan 3 bölüm için ayrı

ayrı ve bunların toplamından oluşan genel toplam puanlarının ortalaması, standart sapması ile en küçük ve en yüksek puanları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan kişisel özellikler ile ilgili 12 madde vardır. Alınabilecek en yüksek puan 12, en küçük puan ise 0'dır. Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan akademik bilgiler ile ilgili 7 madde vardır. Alınabilecek en yüksek puan 7, en küçük puan ise 0'dır. Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan yürütmüş oldukları ders bilgileri ile ilgili 6 madde vardır. Alınabilecek en yüksek puan 6, en küçük puan ise 0'dır. Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan özellikler ile ilgili toplam 25 madde vardır. Alınabilecek en yüksek puan 25, en küçük puan ise 0'dır. Alınan puanların dağılımına ilişkin bulgular Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinde Bulunan Kişisel Özellikler, Akademik Bilgiler ve Yürütmüş Oldukları Ders Bilgilerine İlişkin Puanlar

Alan	Madde Sayısı	\bar{X}	SS	En Küçük	En Yüksek
Kişisel Özellikler	12	4.94	2.46	0	11
Akademik Bilgiler	7	3.98	2.21	0	7
Yürütülen Dersler	6	0.98	1.00	0	4
Toplam	25	9.91	4.71	0	20

BÖTE bölümünde yer alan 116 öğretim elemanının web sitelerinde bulunan kişisel özelliklerden alınan puanların dağılımında en düşük puan 0 iken, en yüksek puan 11 bulunmuştur. Öğretim elemanları web sitelerinde bulunan kişisel özellik bilgisi puanlarının aritmetik ortalaması 4.94, standart sapması ise 2.46 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan kişisel özelliklerin ortalamaya yakın olduğu söylenebilir.

BÖTE bölümünün öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan akademik bilgilerden alınan puanların dağılımında en düşük puan 0 iken, en yüksek puan 7 bulunmuştur. Öğretim elemanları web sitelerinde bulunan akademik bilgi puanlarının aritmetik ortalaması 3.98, standart sapması ise 2.21 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan akademik bilgilerin ortalamaya yakın olduğu söylenebilir.

BÖTE bölümünün öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan yürütmüş oldukları ders bilgilerinden alınan puanların dağılımında en düşük puan 0 iken, en yüksek puan 4 bulunmuştur. Öğretim elemanları web sitelerinde bulunan yürütmüş oldukları ders bilgileri puanlarının aritmetik ortalaması

0.98, standart sapması ise 1.00 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan yürütmüş oldukları ders bilgilerinin ortalamasının oldukça altında olduğu söylenebilir.

BÖTE bölümünde yer alan 116 öğretim elemanının web sitelerinde bulunan özelliklerden alınan puanların dağılımında en düşük puan 0 iken, en yüksek puan 20 bulunmuştur. Öğretim elemanları web sitelerinde bulunan özellik bilgisi puanlarının aritmetik ortalaması 9.91, standart sapması ise 4.71 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan kişisel özelliklerin ortalamasının biraz altında olduğu söylenebilir.

3.2. Akademik Unvanlarına Göre Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinde Yer Alan Özelliklere Ait Bulgular

Araştırmaya katılan BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan özelliklerin öğretim elemanlarının akademik unvanlarına göre değişip değişmediği incelenmiştir. Öğretim elemanlarının akademik unvanlarına göre web sitelerinde yer alan özellikler puanlarının ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Akademik Unvanlarına Göre Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinde Yer Alan Özellikler Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri

Unvan	N	\bar{X}	SS
Prof.Dr.	16	8.38	4.70
Doç.Dr.	12	10.50	3.48
Yard.Doç.Dr.	75	10.17	5.05
Öğr.Gör.Dr.	13	9.69	3.61
Tümü	116	9.91	4.71

Tablo 2’deki verilere göre web siteleri özelliklerine ilişkin puan ortalaması en yüksek akademik unvan grubu 10.50 puanla doçentler olurken, web siteleri özelliklerine ilişkin puan ortalaması en düşük akademik unvan grubu ise 8.38 puanla profesörler olmuştur. Diğer akademik unvanların web siteleri özelliklerine ilişkin puan ortalaması bu değerler arasında yer almıştır. Akademik unvanlar arası aritmetik ortalamaların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığını test etmek için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Bu analizin sonuçları Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanlarına Göre Web Siteleri Özelliklerine İlişkin Puanlarının Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Kaynak	Sd	KT	KO	F	p
Gruplararası	3	47.69	15.90		
Grup içi	112	2508.27	22.40	0.71	0.55
TOPLAM	115	2555.96			

Tablo 3’de görüldüğü gibi akademik unvanların web siteleri özelliklerine ilişkin puanlar arasındaki farkların önem kontrolüne ilişkin varyans analizinden hesaplanan F değerinin ($F=0.71$, $p>.05$) anlamlı olmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle BÖTE bölümlerinde yer alan öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin akademik unvanlarına göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

3.3. Görev Yapılan Bölümün ÖSS-2008 Taban Puanına Göre Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinin Özelliklere Ait Bulgular

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan özelliklerin görev yapılan BÖTE bölümünün ÖSS-2008 taban puanına göre değişip değişmediği incelenmiştir. Öncelikle BÖTE bölümlerinin ÖSS-2008 taban puanlarına ÖSYM’nin web sitesinden erişilmiştir. Bölümler taban puanlarına göre sıralanmıştır. Elde edilen sıralamaya göre bölümler 10’arlı olarak gruptandırılmıştır. Taban puanı sıralamasında ilk 10’da olan bölümlere “En Yüksek Taban Puanlı Bölümler”; 11-20 arası olan bölümlere “Yüksek Taban Puanlı Bölümler”; 21-30 arası olan bölümlere “Normal Taban Puanlı Bölümler” ve geriye kalan diğer bölümlere ise “Düşük Taban Puanlı Bölümler” adlandırılması yapılmıştır. Görev yapılan bölüm baz alınarak yapılan bu sınıflandırmaya göre öğretim elemanlarının web sitelerinde yer alan özellikler puanlarının ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4: Bölümün ÖSS-2008 Taban Puanına Göre Öğretim Elemanlarının Web Sitelerinde Yer Alan Özellikler Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değeri

ÖSS-2008 Taban Puan Sıralaması	N	\bar{X}	SS
En Yüksek Taban Puanlı Bölümler	41	11.02	4.54
Yüksek Taban Puanlı Bölümler	30	10.50	4.90
Normal Taban Puanlı Bölümler	26	9.65	4.55
Düşük Taban Puanlı Bölümler	19	6.89	3.94
Tümü	116	9.91	4.71

Tablo 4'teki verilere göre web siteleri özelliklerine ilişkin puan ortalaması en yüksek olan grup 11.02 puanla "En Yüksek Taban Puanlı Bölümler" olurken, web siteleri özelliklerine ilişkin puan ortalaması en düşük olan grup ise 6.89 puanla "Düşük Taban Puanlı Bölümler" olmuştur. Diğer grupların web siteleri özelliklerine ilişkin puan ortalaması bu değerler arasında yer almıştır. Gruplar arası aritmetik ortalamaların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığını test etmek için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Bu analizin sonuçları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Görev Yapılan BÖTE Bölümünün ÖSS-2008 Taban Puanına Göre Web Siteleri Özelliklerine İlişkin Puanlarının Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Kaynak	Sd	KT	KO	F	p
Gruplararası	3	235.81	78.60		
Grup içi	112	2320.15	20.72	3.79	0.01
TOPLAM	115	2555.96			

Tablo 5'te görüldüğü gibi görev yapılan BÖTE bölümünün ÖSS-2008 taban puanı ile web siteleri özelliklerine ilişkin puanlar arasındaki farkların önem kontrolüne ilişkin varyans analizinden hesaplanan F değerinin ($F=3.79$, $p<.05$) anlamlı olduğu görülmektedir. Bir başka deyişle öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin görev yapılan BÖTE bölümünün ÖSS-2008 taban puanlarına göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu farkın hangi grup ya da grupların ortalamaları arasındaki farktan kaynaklandığını belirlemek için Scheffe testi uygulanmıştır.

Scheffe testi sonucuna göre, "En Yüksek Taban Puanlı Bölümler" de görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin "En Düşük Taban Puanlı Bölümler" de görev yapan öğretim elemanlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Diğer bir deyişle, "En Yüksek Taban Puanlı Bölümler" de görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin "En Düşük Taban Puanlı Bölümler" de görev yapanlardan daha yüksek olduğu söylenebilir.

4. YORUM / TARTIŞMA

BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin incelendiği bu çalışmada, öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine kısmen yer verildiği görülmektedir. Bununla birlikte öğretim elemanlarının ders bilgilerine çok az yer verildiği görülmektedir. Üniversite web sitelerini en çok ziyaret edenlerden birisinin de öğrenciler olduğu düşünülürse, bu eksikliğin giderilmesi gerekmektedir. Öğrenciler, aldıkları ya da alacakları ders hakkında daha çok bilgiye gereksinimleri olmaktadır.

Bu çalışmada, ÖSS-2008’de yüksek taban puanlı bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinin, düşük taban puanlı bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinden daha kapsamlı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgu Cebeci’nin (2007) yaptığı çalışma ile benzerlik göstermektedir. Cebeci (2007) yaptığı çalışmada, üniversite giriş taban puanı ile web üzerinden bilgi yayma güçleri arasında büyük bir ilişki olduğunu belirlemiştir. Taban puanı yüksek olan üniversitelerin web üzerinden bilgi yayma gücünün de yüksek olduğunu belirtmiştir.

Üniversitelerin bilgi yaymasında öğretim elemanlarının web sayfalarının önemli rolü vardır. Öğretim elemanları web i araştırma yapmak için kullandıkları gibi, kendi bilgi ve tecrübelerinden başkalarının da yararlanabilmesi için kullanmaları gerekmektedir. Öğretim elemanlarından web üzerinden hem meslektaşlarını hem de öğrencilerini bilgilendirmeleri beklenmektedir.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin incelendiği bu çalışmada;

- BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde, öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine ve akademik bilgilerine orta düzeyde yer verildiği,
- BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde, öğretim elemanlarının ders bilgilerine çok az derecede yer verildiği,
- BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin, öğretim elemanlarının akademik unvanlarına göre farklılık göstermediği,
- ÖSS-2008’de en yüksek taban puana sahip bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinin, en düşük taban puanlı bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinden daha kapsamlı olduğu

sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda, BÖTE bölümünde görev yapan öğretim elemanları web sitelerine daha fazla kişisel ve akademik bilgiler eklemelidirler. Ayrıca ders bilgileri bakımında çok eksik olan sitelerini, ders bilgileri ile zenginleştirmeleri önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Acartürk, C. (2004). Üniversite web sayfalarında kullanılabilirliğin önemi ve kullanılabilirlik testleri, *Akademik Bilişim Sempozyumu*, Şubat 2004, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Arnett, P. , & Liu C. (2000). Exploring the factors associated with web site success in the context of electronic commerce. *Information & Management* 38, 23–33.

Baki, A, ve Kutluca, T. (2008). Eğitim fakültelerinin web sitelerinin incelenmesi, 8. *International Educational Technology Conference (I.E.T.C. 2008).Proceedings of the 8th International Educational Technology Conference*, 71-76, 06-09 May 2008,Anadolu University, Eskişehir.

Callahan, E. (2005). Cultural similarities and differences in the design of university websites. *Journal of Computer-Mediated Communication*,11 (1). Article 12.

Cebeci, Z. (2007). Türk üniversitelerinin bilimsel yayın sayıları ile web'te bilgi yayma güçleri arasındaki ilişkiler, *Akademik Bilişim Sempozyumu, Ocak 2007*, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.

Ergün, M. ve Ergün, E. (2008). Web sitelerinin çeşitli özellikleri ve eğitim kurumları web sitelerine yansımaları. *Kuramsal Eğitimbilim*, 1(1), 2-19.

Irgat, E. (2002). *Bir üniversite web sayfasını tasarlama ve geliştirme: üniversite öğretim elemanlarının üniversite web sayfalarına ilişkin görüşleri*, Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

İnan,A.(2000). *İnternet El Kitabı*. İstanbul, Sistem Yayıncılık.

Özçelik, E., Kurşun, E., ve Çağıltay, K. (2006, Şubat) Göz hareketlerini izleme yöntemi ile üniversite web sayfalarının incelenmesi. *Akademik Bilişim Sempozyumu, Şubat 2006*, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

YAZARLAR HAKKINDA BİLGİ

Şemsettin Şahin, Gazi Üniversitesi Bilgisayar Eğitimi Bölümü'nden mezun oldu. 2005 yılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamladı. Halen Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

İletişim: Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Meram Yeni Yol Konya.

e-posta: sgunduz@selcuk.edu.tr

semsettin@hotmai.com

Şemsettin Şahin. Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü lisans öğrencisi.

Fatma Önal. Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü lisans öğrencisi.

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

ÖĞRETİM ELEMANLARININ WEB SİTELERİNİN

DEĞERLENDİRİLMESİ

Teknolojik gelişime paralel olarak web sitelerinin sadece metinsel verileri değil aynı zamanda çoklu ortam içeriklerini de sunabilmesi sanayi, eğitim başta olmak üzere birçok alanda kullanılabilirliğini arttırmıştır. Ergün ve Ergün (2008) eğitim sektöründe internet kullanımının okulların web sitelerinden başlayacağını ve okullar ile diğer eğitim kurumları arasındaki bilgi alışverişinin internet ile gerçekleşebileceğini belirtmişlerdir. Üniversitelerin buldukları konum ve yükledikleri misyon gereği kendi web sitelerini kurmaları kaçınılmaz olmuştur. Üniversitelerin web siteleri, öğretim elemanlarının, öğrencilerin ve dünyanın farklı bölgelerindeki insanların bilgi alışverişinde bulunabildikleri alanlar olmuştur (Acartürk, 2004).

Bazı eğitim fakültelerinin web sitelerinde o kurumda görev yapan akademisyenlerin sadece adı ve e-posta adresi bilgileri verilmiştir. Bazı eğitim fakültelerinde ise akademisyenler için kişisel web siteleri hazırlama olanakları sunulmuştur. Öğretim elemanının web sitesi, kendisini web ortamında tanıtacağı, yaptığı çalışmaları yayınlatabileceği ve verdikleri dersler ile ilgili öğrencilere bilgiler sunabilecekleri bir ortam olarak tanımlanabilir (İnan, 2000).

Baki ve Kutluca (2008) Türkiye'deki eğitim fakültelerinin web sitelerinin içerik boyutunda genel olarak fakültenin tanıtımına, yönetim kurulu ve akademik personele ait bilgilere (%88'i) yer verildiğini saptamışlardır. Bununla birlikte yapılan çalışmalarda web sitelerinde akademik personele ait bilgilerin ne derece yeterli olduğu ve öğretim elemanları ile öğrencilerin gereksinimlerine ne ölçüde cevap verdiği ortaya konmamıştır.

Bu çalışmanın amacı ise, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunması gereken nitelikleri ortaya koymak ve var olan bu web sitelerinin istenilen özellikleri ne ölçüde karşıladıklarını belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu üniversitelerin BÖTE bölümlerinde görev yapan öğretim üyeleri ve doktor unvanını kazanan öğretim görevlilerinin (Öğr.Gör.Dr., Yard.Doç.Dr., Doç.Dr. ve Prof.Dr.) web siteleri oluşturmuştur. 116 web sitesinin incelenmesi 2008 yılı Aralık ayında gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada ölçme aracını geliştirmek için ilgili bölümde öğrenim gören 2. 3. ve 4. sınıflardan oluşan 16 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucu hazırlanan ölçme aracı, bölüm öğretim elemanlarından oluşan uzman kişilere gösterilmiş ve 25 maddeden oluşan ölçme aracı geliştirilmiştir. Bu ölçme aracında yer alan maddelerden 12'si öğretim elemanının kişisel bilgileri, 7'si öğretim elemanının akademik bilgileri ve kalan 6 madde ise öğretim elemanının yürütmüş oldukları ders bilgileri ile ilgilidir. Hazırlanan ölçme aracı, araştırmacılar tarafından BÖTE bölümlerinin web sitelerinde yer alan

öğretim elemanlarına ait bilgilere bakılarak kodlanmıştır. 25 maddelik bu ölçekte, istenilen özelliğin olduğunu gösteren "Evet" seçeneğine 1, istenilen özelliğin olmadığını gösteren "Hayır" seçeneğine ise 0 puan verilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan (25x0) 0, en yüksek puan ise (25x1) 25'tir. Daha sonra geliştirilen bu ölçme aracı ile öğretim elemanlarının web siteleri analiz edilmiştir.

Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan kişisel özelliklerden alınan puanların aritmetik ortalaması 4.94 ve standart sapması ise 2.46 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan kişisel özelliklerin ortalamaya yakın olduğu söylenebilir. Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan akademik bilgilerden alınan puanların aritmetik ortalaması 3.98 ve standart sapması ise 2.21 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan akademik bilgilerin ortalamaya yakın olduğu söylenebilir. Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan yürütmüş oldukları ders bilgilerinden alınan puanların aritmetik ortalaması 0.98 ve standart sapması ise 1.00 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan yürütmüş oldukları ders bilgilerinin ortalamasının oldukça altında olduğu söylenebilir. Öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan özelliklerden alınan puanların aritmetik ortalaması 9.91 ve standart sapması ise 4.71 bulunmuştur. Aritmetik ortalama puanına bakıldığında, öğretim elemanı web sitelerinde yer alan kişisel özelliklerin ortalamasının biraz altında olduğu söylenebilir.

BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinin incelendiği bu çalışmada, öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine kısmen yer verildiği görülmektedir. Bununla birlikte öğretim elemanlarının ders bilgilerine çok az yer verildiği görülmektedir. Üniversite web sitelerini en çok ziyaret edenlerden birisinin de öğrenciler olduğu düşünülürse, bu eksikliğin giderilmesi gerekmektedir. Öğrenciler, aldıkları ya da alacakları ders hakkında daha çok bilgiye gereksinimleri olmaktadır.

Araştırmaya katılan BÖTE bölümü öğretim elemanlarının web sitelerinde bulunan özelliklerin öğretim elemanlarının akademik unvanlarına göre değişip değişmediği incelenmiştir. Yapılan analiz sonucu BÖTE bölümlerinde yer alan öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerinin akademik unvanlarına göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada web sitelerinin özelliklerine ilişkin puanlarının öğretim elemanlarının görev yapmış oldukları bölümün ÖSS-2008 taban puanına göre değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir. Yüksek taban puanlı bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının web sitelerinin özelliklerine ilişkin puanlarının düşük taban puanlı bölümlerde görev yapanlardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu Cebeci'nin (2007) yaptığı çalışma ile benzerlik göstermektedir. Cebeci (2007) yaptığı çalışmada, üniversite giriş taban puanı ile web üzerinden bilgi yayma güçleri arasında büyük bir ilişki olduğunu belirlemiştir. Taban puanı yüksek olan

üniversitelerin web üzerinden bilgi yayma gücünün de yüksek olduğunu belirtmiştir.

Üniversitelerin bilgi yaymasında öğretim elemanlarının web sayfalarının önemli rolü vardır. Öğretim elemanları web sitelerini araştırma yapmak için kullandıkları gibi, kendi bilgi ve tecrübelerinden başkalarının da yararlanabilmesi için kullanmaları gerekmektedir. Öğretim elemanlarından web üzerinden hem meslektaşlarını hem de öğrencilerini bilgilendirmeleri beklenmektedir. Bunun için öğretim elemanlarının kişisel özellikleri, akademik çalışmaları ve ders bilgileri hakkında kapsamlı web siteleri hazırlamaları teşvik edilmelidir. Web sitesi hazırlama konusunda bilgi yetersizliği olan öğretim elemanları ya da hazırlanacak web sitelerinin belli standartlarda olabilmesi için web sitesi hazırlama şablonları geliştirilebilir.